

Zorgeloos Groen heeft twaalf maanden sierwaarde

Tijden veranderen. Afwisselend groen krijgt langzaam weer meer aandacht en participatie van omwonenden lift daar op mee. Het concept Zorgeloos Groen zet in op variatie en kwaliteit. Anet Scholma: ‘We zorgen voor een uitgekiend beplantingsplan, leveren de planten soortecht en verzorgen het onderhoud.’

Tekst: Emiel van den Berg
Fotografie: René Faas, PR

Lange tijd (en eigenlijk nog steeds) spelen heesters de hoofdrol in het openbaar groen. Na grote oppervlaktes Chaenomeles en daarna Mahonia, volgden cultivars van Prunus laurocerasus en vooral veel Symporicarpus x chenaultii ‘Hancock’ en Lonicera pileata. Die monotone beplanting krijgt langzaam meer weerstand. De tijd lijkt rijp om dit te doorbreken, om variatie en biodiversiteit weer kansen te geven.

In samenwerking met Boot & Co Boomkwekerijen en hoveniersbedrijf De Enk Groen&Golf ontwikkelde Anet Scholma van Buro Mien Ruys het concept Zorgeloos Groen. Een concept van vaste planten gemengd met heesters dat jaarrond kleur en variatie geeft en een minimum aan onderhoud vraagt. Vaste planten in het openbaar groen treden de laatste jaren al langzaam naar de voorgrond. “Maar wat we misten was het aspect vormgeving en de combinatie met heesters. Beide versterken ons inziens het winterbeeld en in het concept Zorgeloos Groen komt dat heel goed tot uiting.”

VORMGEVING

Scholma zet in op variatie, tussen de vaste planten bevinden zich ook siergrassen en bij de door haar gebruikte heesters zijn ook rozen te vinden. “Ik combineer ze liefst in een duidelijke vormgeving met bijvoorbeeld hagen en blokken. Zo heb je direct structuur, ook in de wintermaanden. En kleur, als je kiest voor bijvoorbeeld rozenbottels en de gekleurde takken van Cornus.” De grootte van de verschillende groepen mag volgens haar wisselen en ook het laten repeteren van een groep kan het totaalbeeld beïnvloeden.

Dat combineren met heesters is volgens Scholma niet eenvoudig. “Het is langer wachten op het eindresultaat en lastig om heesters met wintersierwaarde ook in de zomer een goede rol te laten spelen. Plantenkennis is essentieel.” Ze betwijfelt of de klimaatverandering, en de daarbij behorende extremen, een item

is bij beplanting in openbaar groen. “We hebben ruimte genoeg binnen het sortiment dus met gedegen kennis, over zowel planten als de externe factoren, kom je een heel eind.”

POSITIEVE REACTIES

De vaak terughoudende gemeenten moeten meestal wennen aan het enthousiasme van Scholma. “Als het project is uitgevoerd zijn ze zonder uitzondering positief.” Echter, in het traject dat er aan vooraf gaat, draait het meestal om de kosten. Iets dat Scholma verklaart door het feit dat ze in de voorfase altijd met de mensen van het bestek aan tafel zit. “En die moeten stevast bezuinigen op onderhoudskosten.”

‘Borders worden in het voorjaar gemaaid, net op het moment dat de meeste bloembollen gaan bloeien’

Toch zijn er geregeld kansen. Bijvoorbeeld wanneer concrete projecten op stapel staan. Dan is er vaak wel budget voor de herinrichting van groen. Ze vertelt over gemeente Duijven waar in een probleemwijk de riolering werd vervangen. “Met extra aandacht voor groen werd daarna geprobeerd de buurt een extra impuls te geven. Voorafgaand hadden we veel discussies over de kosten en baten. Dan is het aan mij om te overtuigen.” Argumenten die Scholma aandraagt zijn de lage onderhoudskosten, het toevoegen van kleur in het openbaar groen en de waardering vanuit de bewoners waardoor vandalisme afneemt en ook zwerfvuil wordt teruggedrongen. “Bewoners vinden het mooi, zijn er zuinig op. Klachten vanuit de buurt over bijvoorbeeld onveiligheid nemen af, dat bespaart weer andere kosten.” Ze vertelt ook over een seniorencomplex in de gemeente Nijmegen. De bewoners werden in het voortraject meegenomen,

met hun wensen werd rekening gehouden. Zo werd het hun tuin, voelden ze zich er betrokken bij. “Uiteraard gaat het altijd over geld, maar tevredenheid en trots bij de bewoners en buurtgenoten speelt gelukkig steeds vaker mee. Dat zijn mooie voorbeelden van participatie.”

BODEM EN BEMESTING

Scholma benadrukt dat Zorgeloos Groen staat voor kwaliteit. De planten worden geleverd door Boot & Co Boomkwekerijen die staat voor soortechtheid en constant zorgt voor een zo actueel mogelijk sortiment. “Het bedrijf is intensief bezig met sortimentsontwikkeling, zoekt naar de beste toevoegingen voor ons concept.” De Enk Groen&Golf staat garant voor de aanleg en het onderhoud. Wie voor Zorgeloos Groen kiest, moet het door dit bedrijf laten aanleggen en onderhouden. “Anders is het geen zorgeloos groen.” Grondwerk speelt hier een essentiële rol, iets wat heel vaak wordt onderschat. Net als bemesting. “Dit niet grondig aanpakken, is net zo iets als een huis bouwen zonder stevige fundering.”

Onderhoud vindt in ieder geval de eerste drie jaren door De Enk Groen&Golf plaats. Dan is de beplanting volgroeit. Scholma benadrukt het belang van goede samenwerking tussen de drie partijen. “Wat ik niet weet, vraag ik aan de anderen en vice versa. Soms heb je vragen over bijvoorbeeld strooizoutgevoeligheid, plantmaat en plantafstand op verschillende grondsoorten of in de buurt van bomen. Het is een constante uitwisseling, leerzaam voor ons allemaal.”

Vragend naar de soorten en cultivars die in het concept gebruikt worden, is ze duidelijk. Zomaar een lijstje doorgeven, werkt niet. “Dat wekt de suggestie dat het met die planten overal lukt, maar dat is natuurlijk niet zo. Bij ieder project zijn de omstandigheden anders en moeten we de meest geschikte planten zoeken.”

BLOEMBOLLEN

De waarde van Zorgeloos Groen zit volgens Scholma in het gevarieerde eindbeeld en de jaarrond sierwaarde. Ook in de herfst en winter

met dauw, rijp en sneeuw. Dan gaat de hoofdrol naar de rozen met bottels, blokken van Taxus, gekleurde wintertakken en verdroogde silhouetten van vaste planten en grassen. “Je ziet altijd foto’s van concepten met het zomerbeeld. Net zo belangrijk is het om op zoek te gaan naar hoe je het in de winter kleurig krijgt.” Bloembollen doen niet echt mee in het concept. “In de borders is dat lastig. Die worden in het voorjaar gemaaid, op het moment dat de meeste bollen gaan bloeien.” In de aangrenzende gazons worden bloembollen incidenteel meegenomen. “Dat is relatief duur en hangt uiteraard af van het maaibeheer.”

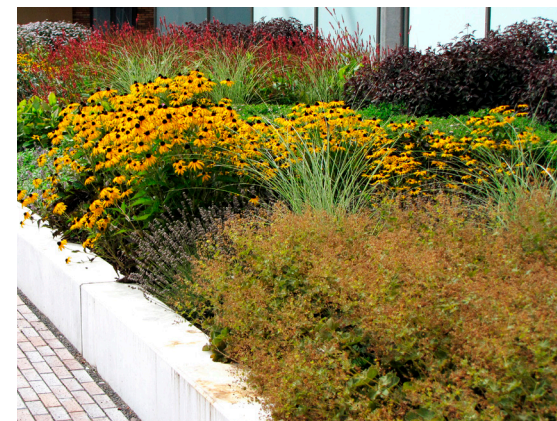
Over de toekomst is Scholma positief gestemd. Ze denkt en hoopt op groei in alle opzichten. “Alles draait daarbij om het maken van een breed ontwerp, niet alleen voor de invulling van bijvoorbeeld rotondes. Veel meer het totaalplaatje, de hele compositie. Waar komen de bloemen, waar het gras met de bomen en waar de heesterranden? In die hele aanpak valt nog veel winst te behalen.”

Blokvormen van liguster zorgen voor structuur, grote groepen van Alchemilla en rozen voor kleur

Ook in de winterperiode spelen de structuren en kleuren – met onder andere Rozenbottels en Cornustakken – een belangrijke rol

Groepen vaste planten herhalen zich en wisselen in omvang; Miscanthus zorgt voor hoogte naarmate het seizoen vordert

Zorgeloos Groen langs de N208 in Hillegom